

[Bramsnæs.]
 paa det nuværende Ministerium, som har gjort sig gældende ved dette Lovforslags Udarbejdelse, er af en i allerhøjeste Grad skadelig storkapitalistisk Art, og at det er deri, man maa se Forklaringen paa, at man paa alle Maader svækker det Ansvar, som man tidligere har ønsket at paalægge de Folk, der har med Aktieselskaber at gøre. Det er de frie Kræfters Spil, der skal have Lov til at udfolde sig ogsaa indenfor Aktieselskabsformen; men jeg maa tilføje, at det skal udfolde sig indenfor lukkede Døre, det skal ikke ses. Dette at kræve Offentlighedens Lys over de frie Kræfters Spil indenfor Aktieselskaber, er det ikke det nuværende Ministeriums Opgave at arbejde for.

Vedrørende Henlæggelse til Reservefonds fandtes der i det tidligere Forslag en Bestemmelse om, at Penge, der indvandt ved Overkurs paa Aktier, skulde gaa til Reservefonden. Jeg savner denne Bestemmelse i det nye Forslag — Pengene skal formodentlig fordeles som Udbytte.

I det Forslag, som Stauning forelagde, fandtes der en § 43, som beskæftigede sig med Udbytteuddeling, og den fastslog, at der i nystiftede Selskaber skulde gælde visse Restriktioner med Hensyn til Udbytteuddeling. Dette forekommer mig at være ganske naturligt, idet man ikke bør kunne oprette et Selskab blot med det Formaal at lade det bestaa i ganske faa Aar og tjene et stort Udbytte paa Grund af særlige Forhold. Det er desuden ret klogt i nogen Grad at hindre Spekulation med Aktier, første Gang de udbydes, derved, at man ikke kan forvente svimlende Udbytte de første Aar. Hvis man vil gaa ind i et Aktieselskab, skal det være en vis varig Kapitalanbringelse. Jeg tror ogsaa, det er det sundeste for Selskabets Liv, at de Folk, de gaar ind i det, tænker paa, at det drejer sig om en varig Kapitalanbringelse, ikke blot om en kortvarig Spekulation. Det foresloges derfor, at der i de første 3 Regnskabsaar ikke maatte udbetales mere end 6 pCt. i Udbytte. Nu er 6 pCt. ikke noget daarligt Udbytte, der er mange Folk, som vilde takke Aktieselskabsbestyrelser, naar de fik 6 pCt. — det er ikke nogen Fattighedsprocent, men et meget pænt Udbytte. Forslaget kunde derfor ikke betyde nogen særlig Indskrænkning for Selskaberne, men det betød en vis Betryggelse i Retning af, at der ikke straks skulde gaa urimelig Spekulation i saadanne Selskabers Aktier. For at ikke de ved Stiftelsen vakte vilde Forhaabninger skulde have for meget reelt Grundlag, sagde man:

Ja, mere kan I ikke faa de første 3 Aar. Denne Bestemmelse findes ikke i det foreliggende Forslag — jeg havde nær sagt naturligtvis. Dette Forslag har ikke til Hensigt at begrænse Udbyttet, det er de frie Kræfters Spil, der maa afgøre det. Jeg beklager, at denne Paragraf er udgaaet; jeg tror, at den rummede en overordentlig sund Bestemmelse.

Med Hensyn til Bestyrelser og Direktioners Stilling skal jeg gøre nogle Bemærkninger. Bestemmelserne derom findes i § 47 i det foreliggende Forslag. Naar man skal give Regler for Bestyrelser og Direktioner, gælder det om at give saadanne Regler, at man kan gaa ud fra, at de varetager Selskabets Interesser. Faren opstaar, naar der kommer en Interessekonflikt mellem Bestyrelsens og Direktionens egne økonomiske Interesser og Selskabets Interesser. Selskabets Interesser maa jo anses for at være en Samfundsinteresse, i hvert Tilfælde den betydeligste Samfundsinteresse, der findes ved et Aktieselskab. Man havde derfor ogsaa i det af Stauning forelagte Lovforslag sat Bestemmelser ind, som gjorde det vanskeligt, at Bestyrelsesmedlemmer og Direktører kunde handle paa en Maade, der kom i Strid med Selskabets Interesser, naar det gjaldt deres egne personlige Interesser. Disse Bestemmelser gik ud paa, at et Bestyrelsesmedlem f. Eks. ikke maatte deltage i Afgørelsen af et Spørgsmaal, der drejede sig om Aftaler mellem Selskabet og ham selv. Det har man forandret paa den Maade, at man nu foreskriver, at et Bestyrelsesmedlem ikke maa deltage i Afstemningen. Tidligere stod der, som sagt, „Afgørelsen“, det vil sige, at man overlader Afgørelsen til andre og ikke til den Mand, der er interesseret deri. Nu siger man altsaa blot, at han ikke maa deltage i Afstemningen, det vil sige, at han ikke maa være med til at overstemme et Mindretal, som er utilfreds. Men det er ikke nogen Garanti. Garanti faar man kun, naar man kræver, at vedkommende ikke maa være med i Afgørelsen; naar han selv er Part paa den ene Side, maa han ikke være med i Afgørelsen af, hvorledes den anden Part skal stilles. Forslaget betegner altsaa en Svækkelse; det bliver lettere at misbruge en Stilling som Bestyrelsesmedlem til egen Fordel og til Selskabets Skade.

Med Hensyn til Direktører er det, tør jeg sige, endnu værre efter det nuværende Lovforslag. I Staunings Forslag stod der, at de ikke maatte drive Forretning med sig selv indenfor et Selskab; men nu har det